

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

DIRECTOR: AUGUST MATONS

Doctor en Ciències Agràries

Cap de la Secció Tècnica d'Arbres fruiters de la Mancomunitat de Catalunya

COL·LABORADORS

Senyors Professors de la Direcció d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya

Senyors Professors de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona

Director i Professors de la Reial Escola d'Avicultura d'Arenys de Mar

Estacions Enològiques de Catalunya

Enginyers agrònoms i agrícoles i nombrosos propietaris agricultors

SUMARI

Tres exemples de cooperació fruitera, per *August Matons*. — Més dels polisulfurs, per *Jaume Raventós*. — Concursos de tractors, per *Carles Pi Suñer*. — L'Escola Superior de Zootècnia, per *M. Rossell i Vilà*. — Concurs per a la millora de l'espècie cavallina. — Informació Vinícola, per *Pere J. Llorc*. — Espigolant. — Informació. — Notes de la Direcció d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya. — Moviment de Mercats.

**Bàscules
caixes per a
cabals
Pibernat**

**Parlament, 9
Barcelona**

Agricultors!

Empleeu juntament amb els
adobs químics o orgànics el

**Fertilitzador
Radiactiu
H. B. C.**

que és un poderós estimulants
de la vegetació que augmenta
les collites considerablement

Agència general per a Espanya del FERTI-
LITZADOR RADIACTIU H. B. C., Bruch,
núm. 42: Barcelona. — De venda en les
principals cases d'adobs d'Espanya.

SOCIETAT ENOLÒGICA DEL PENEDÈS

SERDÀ, ROS I C.^A - Vilafranca del Penedès

**APARELLS D'ANÀLISIS DE VINS
PRODUCTES ENOLÒGICS - ADOBS QUÍMICS
SULFATS I SOFRES - MAQUINÀRIA VITI-VINÍCOLA**

**INSTAL·LACIONS COMPLETES DE VINIFICACIÓ
MODERNA PER A CELLERS COOPERATIUS**

**DESPATX: Rambla Sant Francesc, 15 - Telèfon 24
TALLERS: Carrer de Misser Rufet, núm. 8 - Tel. 149**

Telegrams "SERDAROS"

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: Pessetes 7 - Fora: Pessetes 9 - Número solt: Pessetes 0'50

Tres exemples de cooperació frutera

L'esperit cooperatiu s'extén i es generalitza a Catalunya d'una manera consoladora. Fins en els pobles més apartats dels grans centres, allí on el moviment universal de les idees no arriba o arriba esmortuït i desfigurat, sorgeixen Sindicats agrícoles que porten de vegades des de la naixença una empena formidable que ha de vèncer fàcilment totes les dificultats.

Jo he pensat molts cops que l'individualisme que sempre s'atribueix al nostre poble com un dels seus caràcters distints més definits i originals és una d'aquelles frases fetes que no poden resistir ni al més lleuger examen crític. Jo no se veure el particularisme dels catalans que tenen casinos a cada poble, o centres recreatius o polítics i que ara, des de fa un quant temps, funden Sindicats amb un entusiasme i una fe meravelloses.

Un poble tan polític com el nostre, un poble que sent materialment la necessitat d'afiliar-se a un partit i de lluitar i sacrificar-se per ell, no es un poble individualista. No pot dir-se tampoc que el català sigui poc sociable; el que hi ha, que la nostra raça odia els compliments inútils suggerits per la hipocresia i expressa els sentiments amb una naturalitat concreta, amb una espontaneïtat seca, però sincera, que no deixa de tenir la seva bellesa i una formidable força d'emoció superior segurament a les diluïcions sonores i buides del tipus castelarià, tan corrent a Espanya.

Però no és això que volem parlar en aquest article. La nostra intenció, en canvi, és fer remarcar un aspecte interessantíssim que el moviment cooperatiu ha prè a Itàlia en els últims anys: la creació de Sindicats per a venda de la fruita.

A Catalunya no existeixen encara, que jo sàpiga, Sindicats fruiters, a pesar de la importància que la fructicultura ha assolit en algunes comarques i a pesar de la valor total de la nostra producció frutera anyal que deu arribar prop dels 80 milions de pessetes. El moviment cooperatiu s'ha extès sobretot en les comarques olivícoles i vinícoles; l'oli i el vi es fabriquen avui amb procediments moderns i s'adineren més. Però la venda de la fruita està encara desorganitzada i els productors l'han de donar molts cops a preus irrisoris que no compensen dels sacrificis que costa el produir-la. El venedor està

a la mercè del comprador, el qual fixa el preu amb l'absoluta desconsideració que caracteritza el comerç, i el consumidor ha de pagar car el que podria adquirir a un preu raonable. La situació dels fructicultors del Pla del Llobregat és perfectament instructiva.

La manca d'associacions que regularitzin la venda distribuint racionalment els productes en els diferents mercats, segons les necessitats de cadascun, és una de les causes per les quals es verifiquen fortes oscil·lacions de preus amb els trastorns consegüents. Improvisadament el mercat es troba abarrotat de fruites que tothom vol vendre, encara que sigui amb pèrdua, per no haver-les de llençar.

La constitució d'una cooperativa de venda — que es podria estendre també a la lluita contra les malalties, a la transformació de les fruites dolentes o excedents — permetria un coneixement de les necessitats successives dels mercats a proveir i per tant asseguraria una distribució proporcionada de la producció evitant les plètores.

A Itàlia, com hem dit, aquest problema interessantíssim ha estat resolt amb èxit en moltes comarques. Nosaltres posseïm algunes dades de tres cooperatives, i les volem fer públiques amb l'esperança de demostrar als nostres fructicultors que també a Catalunya es podria resoldre senzillament el problema de la venda de la fruita a preus remuneradors.

Cooperativa de Pedaso. Va ésser fundada en 1905 per a la venda exclusiva dels pèsols. Abans de la seva fundació els pèsols es venien, terme mig, a 15 cèntims l'arrova; des de la creació de la cooperativa no s'han venut mai a menys de 70 cèntims l'arrova i en anyades favorables han arribat a 1'30 lires. L'any passat es vengueren a lires 5'20. Aquest, cal recordar-ho, es preu de guerra.

Els beneficis obtinguts amb els pèsols, decidiren als agricultors a estendre llur esfera d'acció a altres productes de la terra: avui la cooperativa s'ocupa de la venda de faves, patates, escarxofes, mongetes tendres i de tota mena de fruites, amb èxit creixent.

Cooperativa de Bagnolo Piemonte. S'ocupa de la venda de la fruita (pomes principalment) i de la transformació en sidra de la fruita dolenta o sobrant. Abans de la seva fundació, el preu màxim havia estat el de una lira l'arrova; molt corrent era el preu de 50 cèntims. Pel sol fet d'haver-se constituït la cooperativa i d'iniciar els seus treballs, la fruita pujà com a mínimum a 2 lires l'arrova, a Bagnolo i en els pobles del voltant i no ha baixat d'aquest preu.

El desenrotllament de la cooperativa després de l'èxit obtingut només amb la seva fundació, ha estat formidable. En l'any 1917 vengué 300,000 arroves de fruita.

Demés de vendre la fruita i de fer sidra, la cooperativa es fabrica els embalatges necessaris: cistells, caixes, encenalls, etc., i ven el sobrant als exportadors.

Cooperativa de Cesena. Es constituí en 1905 per a la venda de les cireres. A pesar de la lluita violentíssima empresa pels comerciants contra la cooperativa, aquesta ha anat engrandint-se continuament.

El primer any de la seva fundació la fruita fou venuda a un gran comerciant de Verona — centre d'exportació de fruites molt important — a preus desconeixuts pels pagesos que estaven acostumats a haver-la de donar de qualsevol manera.

En 1908 la cooperativa s'engrandí, entraren nous socis i es començà l'exportació de les cireres que foren venudes a Alemanya en botigues baix el control d'un soci de la cooperativa enviat expressament.

La cooperativa té avui 200,000 lirs de capital, en immobles i material, 42,000 en efectiu i 756 socis. Si es considera que per a exportar fruita no es necessita maquinària, aquestes xifres demostren l'estat de floreixement de la cooperativa.

Els tres exemples citats són prou instructius per a demostrar que la cooperació pot aplicar-se també a la fructicultura.

AUGUST MATONS

Més dels polisulfurs

Amb ocasió de les campanyes realitzades en pro dels polisulfurs en aquells temps crítics en que els preus exagerats del sofre aconsellaven cercar un succedani del mateix, el laboratori de la Direcció d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya va començar un rengle de treballs relatius principalment a esbrinar tres punts:

- 1.ª La composició dels polisulfurs.
- 2.ª El comportament amb les solucions de sulfat de coure.
- 3.ª La manera racional d'usar-los.

Com a Cap del Laboratori esmentat, detallant i interpretant els treballs de laboratori efectuats pel personal del mateix, ha presentat la Direcció d'Agricultura un llarg informe del qual en fem aquí un resum.

Composició dels polisulfurs

Al bullir aigua amb sofre i calç poden realitzar-se reaccions diverses, essent les més probables les següents:

100 de calç viva amb 76'2 de sofre podran reaccionar donant sulfat càlcic i monosulfur càlcic.

100 de calç viva amb 87'5 de sofre podran reaccionar donant tiosulfat anomenat també hiposulfit càlcic i monosulfur càlcic.

100 de calç viva amb 116'7 de sofre podran donar tiosulfat i trisulfur càlcics.

100 de calç viva amb 190'5 de sofre podran donar tiosulfat i tetrasulfur càlcics.

100 de calç viva amb 228'6 de sofre podran donar tiosulfat i pentasulfur càlcics.

Si exceptuem la primera d'aquestes reaccions que es fa amb gran excés de calç, en totes les demés es formarà tiosulfat de calç i un sulfur

o polisulfur càlcic de grau tant més alt de sulfuració quant més quantitat de sofre entri en reacció.

En el laboratori de la Direcció d'Agricultura havem analitzat dos polisulfurs de calç diferents:

Un, que direm número 1, preparat al laboratori de la manera següent:

Calç viva	100 grams
Sofre.	167 »
Aigua.	800 »

La barreja va bullir dues hores i mitja, afegint-li l'aigua que s'anava evaporant. Filtració.

Altre, que direm número 2, preparat pels serveis tècnics de la Mancomunitat amb una part de calç grassa, dos de sofre i deu d'aigua, operant pel demés com en el cas anterior.

Analitzats els dos polisulfurs, s'obtenen les xifres següents:

	N.º 1	%	N.º 2	%
Sofre de tiosulfat càlcic	3'05	%	3'30	%
Sofre de sulfur càlcic	3'21	%	3'32	%
Sofre precipitable afegit al sulfur càlcic transformant-lo en polisulfur.	10'85	%	12'26	%
Calci total.	6'24	%	6'54	%

Aqueixa composició representa:

Tiosulfat càlcic	7'238	%	8'71	%
Monosulfur càlcic.	1'120	%	0'31	%
Pentasulfur càlcic.	16'951	%	19'17	%
Calç sobrant en hidròxid càlcic	0'604	%	0'22	%
Densitat a 15º	1'194	%	1'207	%
Grau B.º corresponent	23'4	%	24'7	%

Veiem que en el cas segon, entrant en reacció major quantitat de sofre que en el primer, obtenim quasi exclusivament el pentasulfur de calç al costat del tiosulfat, mentre que en el primer cas obtenim el pentasulfur amb una quantitat apreciable de monosulfur i ttal vegada dos polisulfurs de diferent grau de sulfuració.

Comportament dels polisulfurs amb el sulfat de coure.

Fent una escala de precipitacions d'una solució que conté 2 grams de sulfat de coure cristallitzat i quantitats variables de polisulfur de calç, filtrant el sulfur de coure format i examinant el filtrat, venim a parar a les conclusions següents:

Primer. Una solució que conté 2 grams de sulfat de coure cristallitzat precipitada amb quantitats de polisulfur inferiors a

6'3 c. c. de polisulfur 1

6'3 c. c. de polisulfur 2

precipita una part del coure que conté en estat de sulfur cuprós i sulfur cúpic. El tiosulfat del polisulfur es gasta íntegrament en transformar la sal cúprica en cuprosa.

Segon. Una solució que conté 2 grams de sulfat de coure cristallitzat precipitada amb quantitats de polisulfur compreses entre

6'3 i 8'2 de polisulfur 1
6'3 i 7'5 de polisulfur 2

precipita íntegrament tot el coure, havent-hi en el precipitat més sulfur cúpric i menys cuprós a mida que creix la quantitat de polisulfur de tal manera que a l'arribar al límit

8'2 pel polisulfur 1
7'5 pel polisulfur 2

tot el coure és precipitat a l'estat de sulfur cúpric i en aquest cas límit tot el tiosulfat passa amb el líquid de filtratge.

Tercer. Disolent el sulfat de coure amb aigua ordinària s'obtenen algunes modificacions de les xifres anteriors essent suficients

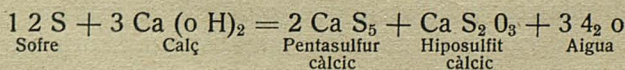
5'6 c. c. del polisulfur 2

per precipitar tot el coure de 2 grams de sulfat de coure cristallitzat.

Es de notar que l'acció anticriptogàmica dels sulfurs de coure s'ha de posar en dubte perquè la seva oxidació i transformació en sulfat és molt dificultosa per raó d'estar recoberts de sofre precipitat que els protegeixen de l'acció de l'aire.

La millor manera de preparar el polisulfur

La reacció ideal és la que dona el polisulfur en el grau màxim de sulfuració, o sigui en forma de pentasulfur. La seva equació química és la següent:

Si calculem el sofre i la calç viva que entren en aquesta reacció, trobem que per 884 parts de sofre es necessiten 168 parts de calç viva, o sigui per 100 de sofre 43'85 de calç viva, quedant fixat en forma de pentasulfur les cinc sextes parts del sofre que entra en la reacció, o sigui el 83 % aproximadament.

El sofre es reparteix després de la reacció en tres classes. Una sexta part va de tal manera combinat amb la calç, que per l'acció dels àcids i del anhidric carbonic de l'aire dona sulfhídric. Aquest sofre pot considerar-se com actiu. Altres quatre sextes parts combinades amb la calç juntament amb la porció anterior per l'acció dels àcids i del anhidric carbònic es precipitarà i depositarà. També ha d'ésser considerat com actiu.

L'última sexta part forma amb la calç hiposulfit càlcic de eficàcia anticriptogàmica menys provada, però que deixarà precipitar per acció de l'anhídric carbònic encara una part del seu sofre. De manera que no tota aquesta sexta part té de considerar-se perduda.

Si tenim entre mans una calç grassa de 95 % de calç viva, farem entrar en reacció 100 parts de sofre per 46 de calç.

La preparació serà la següent:

En una caldera de ferro, d'uns 50 litres de capacitat, hi tirarem 4'6 quilograms de calç viva i uns 15 litres d'aigua, escalfant lleugerament la caldera fins que la calç s'hagi ben apagada. Llavors tirarem al damunt 10 quilograms de sofre ben destriat. Anirem seguint l'ebullició, remenant el líquid i refegint aigua poc a poc fins a fer els 50 litres de líquid que volem preparar. Amb una hora i mitja d'ebullició generalment queda tot llest sense que nedi cap partícula de sofre.

Quan s'hagi refredat una mica, el podem colar amb una mànega de lona. El líquid té de fer de 24 a 26 graus Baumé, o sigui tenir una densitat compresa entre 1'200 i 1'220.

És de notar que si de la xifra de la densitat en restem 1 i el número que queda el multipliquem per 90, obtindrem amb bastant aproximació el percentatge de sofre que porta el polisulfur. Exemple:

El polisulfur té de densitat 1'200, qui en treu 1 queda 0'200. Multiplicant aquesta xifra per 90 tenim

$$0'200 \times 90 = 18'0$$

El polisulfur tindrà, aproximadament, 18 % de sofre.

JAUME RAVENTÓS

Concursos de tractors

És amb una real satisfacció que registrem la primera prova pública, seriosa i organitzada de cultiu mecànic que haurà tingut lloc a Espanya, essent aquesta el concurs de tractors agrícoles efectuat amb un èxit merescut a Osca, el dia 8 del passat desembre.

Els que seguim, esperançats pel bé que aquesta activitat pot portar a l'agricultura, el seu desenrotllament, sentim acusar-se uns senyals decisius del seu progrés, com són, a part les nombroses adquisicions particulars, les importacions considerables de tractors per les cases constructores. Mes aquests signes no arriben al gran públic, i per això són convenients els concursos que compleixen una veritable funció divulgadora, d'alta importància.

El valent periòdic agrícola d'Osca «La Tierra», ha estat el coratjós iniciador del concurs esmentat, aconseguint reunir per a les proves vuit tractors (un Fordson, tres Titan Deering, dos Titan Ajúria, un Avery, un Cleveland): nombre ben falaguer, donades les condicions de limitació de temps i mitjans en que es va organitzar l'acte. Totes les màquines treballaren satisfactòriament les parcelles a elles destinades, essent la tasca excellent des del punt d'obir agrícola. Els resultats de les proves, controlats per un Jurat compost d'enginyers agrònoms i industrials, foren, convenientment extractats, els següents:

Potències dels tractors, de 8-16 a 15-30 HP.

Combustibles usats, gasolina i benzol.

Durada de les proves per cada màquina, de 2 a 3 hores.

Profunditat mitja dels diferents treballs, 23 centímetres.

Superfície mitja que s'hauria treballat en deu hores, 2 hectàrees.

Consum mitjà de combustible per hora, 9'5 litres.

Consum mitjà d'oli lubricant per hora, 0'3 litres.

Les xifres dels consums poden considerar-se (per als tipus mitjans) com a màximes, ja que sembla que les proves no van fer-se, amb un criteri de regateig: al contrari, sense escatimar la gasolina, volent palesar les qualitats dels tractors. Demés, pel major nombre de parcelles que es necessitaven i per la neu caiguda, hagué de celebrar-se el concurs en un camp diferent de l'acordat en principi, en terres dolentes, amb mates i joncs, i molt humides. Per això les dades del concurs seran, certament, pitjors que les que poden obtenir-se en la pràctica.

Un punt molt interessant es posà de manifest en les proves: la facilitat de conducció dels tractors, puix que un parell de màquines, ja en funcionament en terres de la comarca, estaven dirigides per xicots del país, que abans llauraven amb una parella de bous, i ara, tots contents, menen els potents enginyers mecànics. Tant sorprengué aquesta facilitat el gros públic, que creu el tractor una cosa hermètica i cabalística, que es demanà al Jurat la concessió d'un premi als dos joves conductors.

No hem volgut deixar de consignar en la Revista aquestes proves inici de majors empreses. El regust de l'èxit ha fet cristallitzar a la mateixa Osca el desig d'organitzar en el mes de maig una fira-concurs general de maquinària agrícola. Sevilla i Saragossa pensen celebrar per la primavera llur concurs de tractors. I com a projecte de major volada, que ja pot dir-se realitat, no circumscrit a transcendències locals, hi ha el de la Mancomunitat nostra, sempre oberta a tot allò que representi profunda i útil modernitat.

La darrera Assemblea ha pres, entre altres, l'acord de consignar una partida considerable per a la celebració d'un concurs de tractors que tingui la importància que el seu alt patronatge exigeix. Ja és aquesta una aspiració de temps cobejada pels elements tècnics de l'Escola Superior d'Agricultura i dels serveis del Departament, avui pròxima a ésser un fet, i un fet brillant. Tot seguit es començarà el treball preliminar preparatori, no deixant-lo de petja fins a la celebració del concurs, que ha d'ésser una fita memorable en el camí del progrés i de millora de la nostra agricultura.

Cal, doncs, que se'n comenci a parlar, per a interessar-hi la gent agrària, que ha de veure en les nombroses i diverses proves que es realitzaran, no un motiu de pura curiositat sense arrel pràctica, sinó manifestacions reals d'un mitjà que la ciència mecànica ofereix a l'agricultura perquè pugui complir sense entrebancs la seva funció, que és la de treure cada cop, d'acord amb l'evolució humana, majors rendiments de la terra.

L'Escola superior de Zootècnia

III

La conservació de la riquesa pecuària i la funció higiènica-sanitària

L'Escola Superior de Zootècnia cometria un mancament si descuidés la manera de conservar la riquesa pecuària. Les bèsties poden sofrir moltes malalties; les més són purament individuals, és a dir, que la presència del malalt no constitueix cap perill per als altres animals; però hi ha altres malalties que són contagioses, que el malalt pot encomanar-la a tot o part del bestiar.

Les malalties individuals o esporàdiques representen un perjudici molt petit per a la ramaderia; en canvi, les malalties contagioses poden comprometre seriosament la riquesa pecuària. Conseqüència d'aquests fets, l'Escola Superior de Zootècnia donarà una gran importància a l'estudi de les malalties contagioses, i no tanta a les altres.

Les malalties contagioses ofereixen encara un altre aspecte: llurs relacions amb la medicina humana. Havent-hi malalties comuns a l'home i als animals, serà convenient que l'Escola no es desatengui del perill de certs malalts en contaminar l'espècie humana.

Oi més: una gran part dels aliments que consumeix l'home prové del bestiar sacrificat als escorxadors; una part, més petita, de productes animals conservats o al natural. El tècnic que hagi cursat a l'Escola de Zootècnia podrà saber millor que ningú les alteracions que presentin els subdits aliments i el mal que podrien causar a l'espècie humana.

Al costat de la tècnica de la producció animal hi roman, «naturalment», involucrada una altra funció higiènica i sanitària.

Amb el que s'ha dit queda exposat l'objecte de l'Escola Superior de Zootècnia. És evident que el pla d'ensenyament ha d'ajustar-se al motiu pel qual es fundà l'establiment.

Bases del pla d'ensenyament

Per a ingressar a l'Escola caldrà que els nois tinguin uns setze o disset anys i que posseeixin una cultura general.

El primer curs serà destinat a l'estudi de ciències fundamentals: Matemàtiques, Física, Química, Història Natural.

El segon curs estarà destinat als coneixements bàsics de la producció vegetal i animal. (Agronomia, Topografia, Hidràulica, Biologia, Histologia, Anatomia i Fisiologia animal, Higiene).

El tercer serà una lògica continuació de l'anterior: Construccions rurals, Fitotècnia, Zootècnia pròpiament dita, Indústries zoològiques, Indústries de la carn i de la llet, Legislació i Comptabilitat.

El quart curs compendrà l'estudi de la conservació dels vegetals i animals: Patologies generals i especials animals, Patologia vegetal, Obstetrícia, Operacions, Terapèutica, Parasitologia, Bacteriologia i Inspecció sanitària de substàncies alimentícies.

L'ensenyament pot donar-se de moltes maneres: pendre un aire exclusivament pràctic, o, pel contrari, amplament teòric. Aquests dos extrems són igualment perniciosos.

Els alumnes que hagin cursat a l'Escola Superior de Zootècnia hauran d'ésser a la vegada teòrics i pràctics. Teòrics, per a comprendre tota la valor dels fets, per a rel·ligar els fenòmens, per a saber observar i per a investigar per compte propi. Hauran d'ésser pràctics, perquè la principal finalitat de l'Escola és industrial—repetim-ho una altra vegada,—conservar, augmentar i desenrotllar la producció animal.

Aquesta dual condició de l'ensenyament exigeix: biblioteca especial, laboratoris, camps i estables. A la biblioteca hi ha d'haver tots els documents, tota la història i l'actualitat de la producció animal. Els laboratoris seran proveïts del material necessari a les demostracions, observació i experiències. Els camps, d'ésser possible, de diversa condició, per a obtenir major diversitat de conreus. Els estables i altres habitacions per a animals, per a explotar-hi els individus de les diverses espècies objecte de l'ensenyament, i, per fi, el material propi per a les explotacions vegetals i les indústries animals.

Com es pot veure, la realització d'aquest pla d'ensenyament comporta que l'Escola sigui fora de Barcelona, emplaçant-la en una finca.

Títols que podran obtenir-se en l'Escola

El pla d'ensenyament està dividit en forma que els alumnes que solament s'interessin per la producció animal no hagin de perdre temps cursant la part que tracta de la conservació de la riquesa pecuària.

Així els alumnes, estudiant els tres primers anys, veuran tot el que fa referència a la producció. Aquests alumnes podrien titular-se «Enginyers zootècnics».

Els que, a més a més dels tres primers cursos, passessin el quart, se'ls podria titular «Enginyers i metges zootècnics». La paraula «metge» ja ha estat proposada més d'una vegada per a substituir la de veterinari. Tal substitució és necessària per a la nostra finalitat. L'Escola Superior de Zootècnia ha d'esborrar tota, presumpció de poder ésser la repetició d'una Escola de Veterinària. O dit d'una altra manera: les Escoles de Veterinària havien produït únicament tècnics destinats a la conservació del capital pecuari; l'Escola Superior de Zootècnia tracta de produir enginyers que s'ocupin preferentment de la indústria animal i de la indústria dels productes animals.

No obstant, Catalunya, havent de menester tècnics que s'ocupin de les malalties contagioses principalment i de la inspecció sanitària d'aliments destinats a l'home, aquests tècnics poden ésser els mateixos enginyers zootècnics que hagin estudiat un altre any.

Observi's que els títols que doni l'Escola Superior de Zootècnia, actualment, no tenen altre valor que el profit que l'alumne hagi tret

de les ensenyances. Els enginyers zootècnics hauran de treballar particularment per a guanyar-se la vida, no podent aspirar, per llur títol, a cap dels càrrecs oficials de l'Estat espanyol.

Els enginyers i metges zootècnics tampoc podran ocupar cap plaça en escorxadors, mercats ni prestar servei sanitari o mèdic públicament.

Els alumnes que hagin estudiat a l'Escola Superior de Zootècnia de la Mancomunitat de Catalunya, l'Estat espanyol els tindrà exactament en la mateixa consideració que els alumnes que s'han titulat en una Escola estrangera.

La ramaderia de Catalunya, per al seu progrés no necessita precisament títols oficials, sinó directors que siguin competents. A vegades, darrera un títol oficial, s'hi amaga un tècnic de coneixements incerts. I això és el que no convé a Catalunya. De les Escoles catalanes n'han de sortir joves que tinguin consciència de llur vàlua, joves que s'amidin pels coneixements que posseeixen i no pel títol amb el qual s'adornin.

L'Estat espanyol, en acondicionar l'Escola Superior de Zootècnia, com totes les altres Escoles catalanes, en el més gran desentès, menyspreu o estranyament—estrangers dintre la nostra casa, a Catalunya mateix!—indirectament en fa el servei de crear una seriositat entre els alumnes i una competència entre els professors, degudes al fet de no poder fer valer sinó la llur capacitat, és a dir, la pròpia vàlua científica, amb exclusió de títol.

Aquesta condició d'inferioritat en la qual expressament se'ns vol col·locar, determinarà, a la llarga, que les Escoles catalanes gaudeixin d'un prestigi científic que les Escoles de l'Estat espanyol, en sa llarga història, no han posseït mai.

I, mentre la confiança en nosaltres mateixos persisteixi, mentre els catalans tinguem fe en els alts destins de Catalunya, l'alliberació parcial o total de la pàtria esdevindrà naturalment per l'esforç dels catalans, i llavors els fills de Catalunya, estudiant en les pròpies Escoles, cursaran en Escoles nacionals—amb títols oficials i tot,—i no, com ara, en Escoles que, essent catalanes, són tingudes pels Governos espanyols com Escoles estrangeres.

M. ROSSELL I VILA

.....

Els fems del bestiar deuen ésser la base de la fertilització de les terres.

Tenir el bestiar brut és preparar-lo per a un sens nombre de malalties.

La unió fa la força: agricultors, associeu-vos a un Sindicat Agrícola.

Són preferibles les treballades de tardor o d'hivern a les de primavera.

Concurs per a la millora de l'espècie cavallina

Primer Concurs en la comarca del Baix Empordà

La Mancomunitat de Catalunya, desitjant contribuir a la millora de la Ramaderia nacional, anuncia un Concurs de reproductors de l'espècie cavallina, a la comarca del Baix Empordà.

El Concurs es celebrarà a la ciutat de La Bisbal, en el passeig de Marimon Asprer, el dia 1 de febrer de 1920, a les nou en punt del matí.

El Concurs es regirà per les següents bases:

1.ª Els ramaders que menin bestiar al Concurs hauran d'ésser veïns d'un dels municipis de la comarca, els quals són:

Albons, Bagur, Bellcaire, Bordils, Calonge, Casavells, Castell d'Aro, Castell d'Empordà, Celrà, Cervià, Colomés, Corsà, Cruïlles, Flassà, Foixà, Fontanilles, Fonteta, Gualta, Jafre, Julià, LA BISBAL, La Pera, La Tallada, L'Escala, Medinyà, Monells, Montràs, Palafrugell, Palamós, Palau-Satort, Pals, Parlabà, Peratallada, Regencó, Rupià, Sant Feliu de Guixols, Sant Joan de Mollet, Sant Joan de Palamós, Sant Jordi, Sant Sadurní, Santa Cristina d'Aro, Serra, Torroella de Montgrí, Torrent, Ullà, Ullastret, Vall-llobrega, Verges, Viladàsens, Vilopriu, Vulpellac.

2.ª Els animals farà més de tres mesos que resideixin a la comarca i hauran de tenir de tres a dotze anys. Es considerarà que tenen tres anys si les pales permanents són eixides, i es tindran per més de dotze anys els que presentin les pales triangulars.

3.ª El tipus cavallí que es desitja premiar és el que respon als següents caràcters:

El cap de perfil còncau, o sigui que els ossos del front estiguin un poc enfonsats i els ossos de les celles ben sortits; l'orella petita; els narius arrodonits; la boca gran. Demés, el cap serà relativament petit, descarnat, i la mirada enèrgica en el semental, dolça en la femella. Com a concessió transitòria, seran admeses les eugues que tinguin el perfil del cap recte.

(Els reproductors (sementals o eugues) de perfil convexe o amarranat, es prega als propietaris que s'abstinguin de presentar-los al Concurs.)

El cap estarà ben unit amb el coll i aquest serà ample, gruixut en el mascle, no tant en l'euga. El pit ample, la creu no molt sortint, l'espatlla inclinada cap enrera i ben musclada; el costellam arrodonit, el ventre recollidet en el semental, ben desenrotllat en l'euga; el dors i ronyons aplanats; l'anca o gropa partida, arrodonida en el semental i molt ampla en l'euga, però en ambdós reproductors que sigui ben fornida.

Els membres o cames de davant, que l'os que va des del colze al genoll sigui llarg i ample; la juntura o articulació del genoll, ben ampla; la canya o canyella, curta i gruixuda, i que el tendó del darrera, o sigui el tendó mestre, que estigui ben separat de la canyella; la jun-

tura o articulació del travador, ben desenrotllada; l'os del travador, de regulars dimensions; el peu que sigui ben fet i que la punta del mateix estigui dirigida cap endavant, no mirant cap enfora ni cap endintre.

Dels membres del darrera es tindrà en compte principalment que l'os de la cama sigui llarg i gruixut i el garró quant més ample millor.

L'animal, que serà ben aplomat, tindrà un pes de 475 a 600 quilos. L'alçada serà, terme mig, de 1'58 metres; la llargada de la punta de l'espatlla a la juntura de l'anca amb la cuixa, serà igual a l'alçada.

En resum, es desitja premiar reproductors que ens donguin un animal prou lleuger per a marxar a 12 quilòmetres per hora, i que enxanat a un carro porti 25 quintans a tot arreu.

4.ª Els animals malalts no es deixaran entrar al Concurs, i els que presentin tares o defectes que el Jurat estimi transmissibles a la descendència, seran desqualificats.

5.ª Dintre l'enclòs on se celebri el Concurs, els propietaris o conductors d'animals hauran de subjectar-se a les ordres que dongui el Jurat.

6.ª Per a menar animals a aquest Concurs no és necessari sol·licitar la inscripció. Abans de l'hora anunciada, a cada animal que vagi entrant al Concurs se li penjarà al coll un número d'ordre.

7.ª L'examen de reproductors es farà amb les normes següents:

CONSIDERANTS	MÀXIM DE PUNTS QUE POT MERÈTIXER	
	El semental	L'euga
Cap	5	4
Expressió de la mirada	3	2
Coll	2	1
Espatlla	3	2
Pit	3	3
Espinada	3	3
Ventre	2	5
Anques	4	5
Cames del davant	2	2
Cames del darrera	3	3
Orguens genitals	2	2
Pelatge (fosc, de preferència)	2	2
Total	34	34

8.ª De seguida que els animals siguin judicats, es farà públic el fallo.

9.ª Per a aquest Concurs els premis són:

1 per a semental	2,500 pessetes
1 id. id.	1,700 "
6 per a eugues, a 800 pessetes cada un.	4,800 "
Total	9,000 pessetes

10. Els premis es donaran tots o no, a criteri del Jurat.

11. Acabat el Concurs, els propietaris d'animals premiats podran cobrar la quarta part de l'import del premi. La resta es farà efectiva si el propietari accepta i compleix les següents impositcions:

a) Deixar marcar amb un botó l'orella esquerra de l'animal.

b) No vendre els reproductors fora del Baix Empordà. No obstant, la venda podrà realitzar-se dintre la comarca, donant-ne compte a la Secció de Ramaderia de la Mancomunitat. Si el nou comprador es fa càrrec de les obligacions contretes amb la Mancomunitat per l'anterior propietari, podrà aquell cobrar la resta del premi.

c) Cada semental haurà de cobrir de franc 50 eugues. (Es donaran instruccions).

d) Les eugues premiades hauran d'ésser cobertes per un semental premiat. Al nàixer el pollí, s'avisarà a la Secció de Ramaderia de la Mancomunitat. El pollí serà marcat a l'orella dreta i inscrit al «Llibre de reproductors selectes de la Mancomunitat», tenint, demés, preferència en els successius Concursos.

e) En cas de mort dels reproductors, el propietari del semental cobrarà a prorrata de les cobricions que l'animal hagi realitzat. El propietari de l'eugua, a proporció dels mesos de prenyat.

12. L'incompliment de les esmentades obligacions comporten la renúncia a cobrar la resta del premi.

13. Els animals premiats no podran ésser presentats a altres Concursos per a obtenir premis de la mateixa categoria, però sí per a optar a premis superiors dels que han merescut.

D'aquí a dos anys es tornarà a celebrar un Concurs com aquest.

.....

Els adobs calissos disminueixen la compacitat de les terres argiloses.

Les barreges de blat donen una collita més elevada que la sembra d'una sola classe.

Agricultors: desconfieu dels guanos especials per a tal o qual conreu.

La maquinària agrícola deu tenir-se neta i ben conservada; el seu pitjor enemic és el rovell.

La Llei exigeix del comerciant d'adobs garantir sobre factura la composició dels adobs.

Reflexioneu-ho: són els bons o bé els dolents agricultors els que assisteixen a conferències, llegeixen revistes agrícoles o estudien algun assumpte d'agricultura?

El joc i la beguda condueixen l'home a la ruïna moral i material.

INFORMACIÓ VINÍCOLA

Invariable la situació en nostres mercats, com resultat de les mateixes circumstàncies que en anteriors cròniques retrèiem, no li és permès al redactor d'aquesta secció fantassejar a son gust ni repetir-se en unes mateixes consideracions que portarien avorriments als lectors.

Mes com siga que per altre part tenim el compromís de mostrar-nos bons feiners, penso que no serà temps perdut el que esmercem en altre ordre d'estudis, pertinents al tema de la secció informativa. Així, se m'ha de permetre apuntar aquí un concepte que, mantes vegades, ha estat analitzat en converses privades.

Les informacions generals de mercats, com provinents dels centres de producció, resten avui encara a la bona de Déu, al punt que és tasca gaire bé impossible la d'orientar-nos en la recerca de dades, unes voltes perquè no se'n donen, i altres perquè se'ns mostren amb una dislocació tan absoluta, que fa impossible la visió de conjunt.

AGRICULTURA va enfocar pertinentment la qüestió i dirigint-se a reconeguts agricultors de la terra, va pregar-los-hi un concurs que és indispensable, si hem d'aconseguir informacions dretureres. El propòsit excel·lent semblà trobar bona acollida en les promeses que se'ns feren, mes que —ignorant-ne la causa—ha quedat en el terme de les bones intencions de que es diu empedrat l'infern. ¿Serà potser una dificultat insuperable la que s'oposa al compliment del propòsit? Ni és dificultat, ni és insuperable; és tant sols un caire més del nostre individualisme poc abocat a tafaneries. Mes també és greu dany que tenim el deure, no sols d'assenyalar, sinó de guarir.

Se'n dol tothom de la manca de cohesió que ens deixa a mercè de les dades purament mercantils i especulatives; tothom se'n plany a l'hora de menester-les, mes ningú hi porta el petitíssim esforç d'una cooperació que representaria deu minuts de tasca setmanal i la despesa d'uns deu cèntims al mes en remetre'ns una fulla amb xifres i un breu comentari respecte a la situació comarcal o tant sols local. Feina tan faient, que ni reclama elucubracions ni majors destreses literàries ni aritmètiques que ens pertorbarien la claretat dels guarismes estadístics. Poble, nom de producte, llur preu, i la poca o molta sortida obtinguda. Els treballs de coordinació per a formar els promitjos i comentar les situacions de favor o adverses, serien per nosaltres, qui, esperonats pel concurs general, els fariem a tot pler, conscients de l'aventatge positiu que donarien, no sols en ordre als interessos agrícols, mes també com pedra de toc que mostraria l'escòria que corromp als grans centres absorbents, acaparadors i malmetedors de productes i llurs preus. En l'actual encariment de la vida, mostrariem que no som els productors els causants de disbauxes econòmiques i el profit per l'alliçonament seria general, bé que tal volta compromentent l'especulació agiotista tan enemiga del pagès com adversa al consumidor.

Recordo, de les moltes converses planyívoles d'aquesta indefensió per manca de pures fonts de la informació productora, una sostinguda amb l'actual president de «La Unió de Vinyaters de Catalunya», el doctor Santacana, en la que fou tema a estudiar la creació d'uns nuclis informatius aprofitant la constitució dels Centres comarcals de l'entitat nomenada. L'organització, si bé pacient i lenta, era no sols possible, sinó fàcil; i si en altres qüestions importantíssimes no haguéssim invertit un bon munt de temps, el nostre propòsit s'hauria a hores d'ara assolit.

Reprenc, doncs, avui el projecte i recordant la bona i experta orientació d'altre bon amic, en Josep M.ª Rendé, sortosament triat per la direcció social agrària de la Mancomunitat, em permeto dirigir-li aquest clam meu per a que consideri tota la valor del propòsit ara que estem ja empenyant les organitzacions cooperativistes per a les grans produccions i elaboracions perfeccionades, que restarien trontollants amb la manca d'una estadística tan indispensable com ho és la de volums de productes, destinacions i preus de recompensa. Crear cellers, molins i batedores comunals es gran cosa per a posar-nos en condicions de competència afortunada, més ajuntar-hi aquells factors mercantils que puguin orientar la solidaritat del treball productor i elaborador, és arrodonir i enrobustir l'organisme social.

No manquen, per sort, els Sindicats, Cambres i Centres agrícoles perquè poguem esperar d'ells l'acció estadística, i fins penso que Catalunya està ja en el deure d'inventariar la producció de llur sòl i la consegüent riquesa, i això fins en ordre al projecte del Crèdit, que amb les subsdites bases, gosaria d'una cabal orientació per a esmersar profitosament els manlleus del capital. No insisteix el redactor firmant prop del benvolgut amic Rendé, perquè seria agraviar-lo el sols dubtar de que comparteixi idèntic pensar, molt més aclarit per llur saber i experiència, més si puntualitza l'absoluta necessitat d'afrontar la millora per a aconseguir-ne els fruits, combatent la indiferència i peresositat, perquè vinguin a moure's els principalment interessats que voldran perdonar-me els qualificatius d'abstrets i mandrosos, quan altre no, pel bé que predico en llur favor.

I arribada a aqueix punt la anomenada informació, hi poso fita de terme.

He llançat la pedra i no es dirà que amago la mà, car amb ella poso punt i subseric.

PERE J. LLORT

ESPIGOLANT

UN PERILL PER LES EXPORTACIONS AGRÍCOLES ESPANYOLES. — Llegim una nota de molt interès cridant l'atenció dels nostres agricultors sobre el perill de la competència italiana. Espanya i Itàlia tenen més o menys la mateixa producció; són dos països essencialment agrícoles. Fins ara llurs exportacions es repartien entre les diferents nacions d'Europa; Itàlia era mestressa dels mercats de l'Europa Central (Alemanya, Suïssa, Àustria, etc.), Espanya proveïa principalment els països occidentals (França, Anglaterra, etc.) Però les necessitats interiors, les crisis, la misèria i l'odi d'Alemanya i Àustria tancaran els mercats a la producció italiana que deurà cercar-ne nous consumidors. Aquesta lluita serà probablement perjudicial per a Espanya. La preparació comercial italiana és superior a la nostra; la seva producció, sobretot per certs productes, és millor; la necessitat ineludible d'exportar per a deturar la baixa constant dels canvis i per a augmentar la riquesa nacional que ha de pagar les colossals despeses de guerra; els vincles que uneixen actualment Itàlia a Anglaterra i França i el baix preu de la moneda italiana que val avui prop de 40 cèntims, són totes causes que afavoriran l'exportació italiana i dificultaran la nostra. Si no hi posem remei reduint la valor de la nostra mo-

neda, millorant la nostra producció, presentant més bé els nostres gèneres, modificant els nostres mètodes comercials i disminuint les despeses de producció amb l'adopció de la tècnica moderna, s'acabarà el període de les vaques grasses i tornarà el de les vaques magres.

Al perill italià cal afegir avui el perill australià, canadenc, nord-americà, etc. Tots aquests països on l'agricultura troba condicions meravelloses pel seu desenrotllament, es preparen per a la conquesta dels mercats europeus.

LA IMPORTÀNCIA DE LES COSES PETITES. — El deute públic italià, conseqüència de la guerra, és actualment de 84,000 milions de lires. De l'amortització d'aquesta xifra inconcebible, no s'en parla per ara; les penes i els treballs són per a pagar els interessos. Les solucions són molt nombroses, però entren en el camp de la finança o de l'economia i per això no ens ocupem d'elles. En canvi volem recordar una de molt interessant pels agricultors. Un pagès, dels que compten, fa notar que augmentant de 200 quilos per hectàrea el rendiment del blat en totes les terres italianes cultivades normalment amb aquest cereal, Itàlia no hauria d'importar blat i per tant evitaria l'exportació de moneda, estalviant-se uns dos mil milions de lires que servien per a pagar, aproximadament, la meitat dels interessos del deute de guerra. La salvació d'Itàlia està, doncs, en mans dels pagesos que amb un petit esforç podrien augmentar de 200 quilos per hectàrea el rendiment del blat. Diem amb un petit esforç perquè el rendiment mig del blat a Itàlia és de 1,050 quilos per hectàrea. Portar-lo a 1,250 o a 1,300 no representa una gran dificultat.

EL RENAIXEMENT DE L'AGRICULTURA A ANGLATERRA. — Passades les dificultats de moment que sofrí la nació anglesa com a conseqüència de la guerra submarina, aquesta haurà estat un bé per ella, doncs l'obligació de fer tot el possible per poder viure amb els mitjans propis, ha portat un veritable renaixement agrícola, obtenint-se avui de la terra, que tan petits rendiments donava uns anys enrera, encoratjadors beneficis.

Recollim del *Daily Mail* unes dades demostratives. Una hectàrea d'ordi dona fàcilment 1,850 francs, bruts; i una hectàrea de patates, 5,000 francs. Alguns agricultors que s'han decidit per al cultiu intensiu, obtenen resultats que envejarien moltes empreses industrials. Prop de Biggleswade, una propietat de 52 hectàrees, ha produït patates en una valor de 250,000 francs, mercès a un curós drenatge i a l'ús racional i científic dels adobs. Un agricultor de Norfolk ha collit per una valor en brut de 23,450 francs d'un prat artificial de 5 hectàrees.

No intentem al donar aquestes xifres fer comparacions literals, ja que influeixen en elles causes com els diferents preus de venda que no ho permeten sense les necessàries correccions. Però sí fer notar dos punts, els dos de màxima importància; el decidit retorn d'una nació industrial com és Anglaterra a l'agricultura, que semblava haver oblidat; i la possibilitat demostrada una vegada més de poder augmentar la producció de la terra i, per tant, el guany, amb l'adopció dels mètodes científics, que exigeixen, això sí, el substituir la imitació rutinària per l'estudi i la tècnica.

COM HO FAN A GALÍCIA. — A Verin, població de uns 5,000 habitants de la província de Orense, les societats agràries han començat, segons llegim en un diari, els treballs de propaganda electoral per les pròximes eleccions de regidors.

Primer, constituir el Sindicat agrícola i enfortir-lo fora de les compe-

ticsions de poble i després llençar-se a la política per a influir en ella com influeixen totes les demés classes socials. Aquest ha d'ésser el programa dels nostres pagesos. Fer política no significa emprar a un amic, carregar la contribució d'un enemic i mangonejar lliurement, sinó imposar, dins les lleis i amb els mitjans que aquestes concedeixen, el propi criteri i defensar els propis interessos, com ho han fet els viticultors francesos.

LA PRODUCCIÓ DE BLAT A EUROPA. — Anglaterra, França, Itàlia, Bèlgica, Alemanya, Àustria, tenen aquest any un enorme dèficit de blat. França que necessita, per a satisfer les exigències de la seva població, uns 8 milions de tones, n'ha produït un xic més de la mitat; el dèficit a importar és de 3.300,000 tones; Anglaterra ha d'importar-ne 5.400,000; Bèlgica, 1.500,000; Itàlia, 2.800,000; Alemanya, 3.300,000 i Àustria i Hongria uns 2.000,000 de tones.

A tots aquests països la producció ha disminuït sensiblement, mentre el consum té tendència a augmentar. França, per exemple, ha produït en 1918-1919, 4.663,000 tones de blat; l'any anterior en canvi produï 6.300,000. La pau, es veu, no ha portat la intensificació del treball necessària per a reconstituir els estocs destruïts per la guerra. Contra 6 milions d'hectàrees que es sembraven de blat en 1913-1914, se'n sembraren solament 4,700,000 en 1918-1919.

Quines són les causes? Són moltes: manca de braços, escassetat i preu dels adobs, etc., però sobretot la política de tasses que ha obligat els pagesos a abandonar el cultiu del blat per dedicar-se al d'altres cereals no tassats que resultaven més remuneradors. Quelcom semblant ha passat a Espanya.

LA PRODUCCIÓ DE SURO A ESPANYA. — Segons l'ex-ministre d'Hisenda, senyor Bugallal, en 1914 l'extensió de les suredes a Espanya era de 300,000 hectàrees. No cal dir que aquesta superfície deu haver sofert, en els anys de guerra, fortes reduccions, sobretot a Catalunya. En 1894 la producció de suro pujava a 27 milions de quilos, que valien pròximament uns 9 milions i mig de pessetes; en 1913 fou estimada en 70 milions i mig de quilos, per valor de 35.233,000 pessetes, és a dir, en 20 anys s'ha obtingut un augment de producció de prop del 300 per 100. En 1894 els obrers ocupats en aquesta indústria eren 20,000; actualment són 30,000. La exportació de taps passà de 27.060,820 a 40.366,200; la de suro de 2.252,053 unitats a 12.049,452 i la dels altres productes de la mateixa indústria, de 235,850 a 318,080.

ELS PAGESOS I ELS IMPOSTOS. — En *La Tierra*, la notable revista agrària, llegim el següent entrefilet interessantíssim.

Més de la meitat dels petits treballadors rurals no obté de les seves terres un guany de 8, 10, 12 i més pessetes diàries, com guanyen en jornals els obrers de les fàbriques, exemptats com és just de tota tributació per utilitats.

Si l'impost ha de gravar el guany o utilitat ¿no seria just que aquests petits treballadors no paguessin contribució?

Mireu la diferència de tractament: als uns se'ls exigeix de tot impost perquè són forts, estan units i tenen representació parlamentària de classe per a defensar-los. Als altres se'ls hi augmenta en un 20 per 100 la quota que injustament paguen ara, perquè ni són forts—podent-ho ésser mitjançant l'unió—ni tenen ningú que en el Parlament es preocupi de llurs interessos.

INFORMACIÓ

EL LOCAUT I NOSTRES IL·LUSTRACIONS.— Continuant el locaut, ens veiem encara privats de publicar els suplementes il·lustrats *Fora text*, i, en conseqüència, hem de guardar en cartera interessants originals que aniran profusament il·lustrats.

La mateixa causa ens priva de fer sortir més puntualment els números de nostra Revista.

SUUM CUIQUE... — Advertim a nostres confreres, que en cap manera podem permetre que es reproduixin articles d'AGRICULTURA, sense que se'n citi la procedència.

Queda, doncs, prohibida la reproducció si no es fa amb les condicions indicades.

ALS COL·LECCIONISTES D'«AGRICULTURA». — Hem de fer avinent als qui colleccionen la nostra Revista i desitgen relligar-la, que equivocadament el número 2, corresponent al dia 20 de gener de 1919, portava la data de 5 de febrer i el número d'ordre 3, el mateix que el corresponent al 5 de febrer. Això ha fet suposar a molts que els hi falta el número del 20 de gener i que en canvi tenen duplicat el del 5 de febrer. No hi ha un tal. La compaginació indica ben clarament quin és el número 2 i quin és el 3. El 2 comença en la pàgina 21 i el 3 en la 41. El 2 porta encaixat el suplement *Fora text* Casademunt i el 3 no en porta.

EL SINDICAT AGRÍCOLA DE SARREAL ha adquirit novament una premsa sistema «Mercedes».

Igualment sembla que està en vies de possessionar-se del grandióssim local que avui ocupa. Celebrarem que així sigui, que bé s'ho mereixen els ardits agricultors de Sarreal.

VENDA DE PATATES DE LLAVOR SELECCIONADA.—D. Joan Riera, de Manlleu, propietari del Camp experimental que allí explota, baix la direcció del personal tècnic de la Mancomunitat de Catalunya, ens prega que fem constar que havent obtingut els més excel·lents resultats en el cultiu de patates, pot oferir-ne de llavor als Sindicats Agrícoles de Catalunya i als particulars que ho desitgin.

EL PREU DE LA BLEDA-RAVE.—En una reunió celebrada recentment a Castejón pels productors de bleda-rave de Rioja i Navarra, s'acordà vendre la bleda-rave al preu de 100 pessetes tona en el punt de destí.

LA JUNTA DIRECTIVA DEL FOMENT AGRÍCOLA DE VIMBODÍ ha quedat així constituïda: Magí Plassa Valls, president; Josep Blovi Mestres, vice-president; Ramon Pamies Sumalla, tresorer; Anton Deutú Mur, secretari; Francesc Recasent Ros, vice-secretari; Francisco Borguesores Vallverdú, vocal; Josep Sumalla Vallverdú, vocal; Ramon Pàmies Odena, vocal avisador.

OBITUARI.— A edat avançada i després d'una vida sumament laboriosa, de la qual s'en beneficià, i no poc, l'agricultura, han mort don Rafel Puig i Valls i D. Hermenegild Gorria.

A Tarragona, d'on era nadiu el primer, i en aquesta capital, on féu centre de ses activitats el senyor Gorria, s'han tributat diversos i carinyosos obsequis als finats, que comptaven amb generals simpaties.

Posem en coneixement dels Sindicats agrícoles que, a l'objecte d'afavorir llur gestió i establir entre ells un intercanvi constant, publicarem en una secció especial d'aquesta Revista, tota nota que se'ns envii referent als productes obtinguts pels Sindicats que desitgin vendre, així com d'aquells que necessitin proveir-se; com la inserció es farà gratuïtament, posarem només les paraules justes per a ofertes i demandes, sense entrar en pormenors de preu i condicions, puix com hem dit abans, en proposem només posar en relació als productors amb els consumidors.

Notes del Departament d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya

El director d'Acció social agrària està enllestint una circular que aviat serà enviada a tots els organismes agrícoles i Ajuntaments de Catalunya, en la que, al notificar la creació d'aqueix nou organisme de la Mancomunitat, ofereix tots els serveis que d'ell depenguin, i demés, demana la contesta d'un qüestionari per tal de fixar una sèrie de dades que caldrà tenir en compte per a emprendre una orientació ben ferma.

El curset d'ensenyament agrícola de segon grau que està donant-se a Lleyda des de primers d'aquest any, és un èxit. Dels alumnes que hi concorren, trenta un d'ells es deuen a l'esforç de la Junta de Cequiatge, del Baró de Casa Fleix, Societat Agrícola Pràctica, el Círcol Mercantil, Ajuntament de Lleyda i Joventut Republicana, els quals, secundant admirablement la idea, es prestaren a la creació de beques, donant així mostra de son patriotisme i amor a la cultura.

Els professors que tenen encomanada la tasca d'explicar les matèries objecte d'aquest curset són els senyors D. Josep Camps, enginyer agrícola, pensionat per la Mancomunitat de Catalunya al Canadà, i D. Felip Solà Olivé, director de la Normal de mestres de Lleyda.

Per a que es vegi com la Mancomunitat de Catalunya es preocupa del foment de l'agricultura, ens plau consignar que en la darrera Assemblea celebrada a mitjan mes corrent, es votà el pressupost extraordinari de despeses amb càrrec al proper emprèstit, en el que s'assignen la partida de pessetes 2,234,000 per al departament d'Agricultura, les quals aniran destinades a engrandir l'Escola Superior d'Agricultura, fundar l'Escola Superior de Zootècnia, completar els Serveis Tècnics de la Mancomunitat en tots els seus rams, dotant les seccions de Viticultura, Enologia, Arbres fruiters i Indústries derivades, Olivicultura i Elaiotècnia, Terra campa, Servei forestal, Institut de Mecànica agrícola i Laboratori d'anàlisis i fermentacions, del material modern imprescindible per a fer tasca feconda i profitosa.

Tenim una veritable satisfacció en poder oferir aqueixes dades a nostres lectors, i tot bon català deu felicitar-se de que el seu Govern atengui tan amatentament les necessitats del poble.

Resum dels treballs efectuats en el Laboratori de la Direcció d'Agricultura per tot l'any 1919

MOSTRES ANALITZADES

Terres...	171
Anticriptogàmics i insecticides ...	43
Vins, misteles, vinagres i alcohols ...	308
Adobs ...	209
Aliments ...	4
Altres no especificats ...	68
TOTAL ...	803

Aquests anàlisis han donat ocasió als següents treballs:

Determinacions qualitatives...	2,998
Números i relacions ...	1,370
Assaigs qualitius i observacions microscòpiques ...	95
Certificats i informes ...	144

Per encàrrec de la Direcció d'Agricultura s'han analitzat les mostres següents:

Terres ...	149
Anticriptogàmics i insecticides...	2
Adobs ...	15
Altres no especificades ...	4
TOTAL DE MOSTRES ...	170

Moviment de Mercats

REUS

	Pessetes		Pessetes
Ametlla moilar en closca, sac de		Avellana de 2.ª: el quintà de	
de 50'400 quilos ...	80'81	41'60 quilos ...	128'00
Ametlla en gra:		Garrofes: el quintà de 40 quilos.	16'50
Esperança, 1.ª, el quintà, al vol.	175'00	Oli extraff vell: els 15 quilos ...	00'00
Id. 2.ª, el quintà ...	170'00	Oli classe corrent: els 15 quilos.	00'00
Llargueta: id., ...	190'00	Oli classe fluixa: els 15 quilos.	00'00
Comuna: id., id. ...	155'00	Oli nou: els 15 quilos ...	40'00
Avellana en closca: la saca ...	84'00	Vi negre: el grau i carga, de 13'50 rals a 14'50	
Avellana trencada de 1.ª: el		Vi blanc: el grau i carga, de 13'50 rals a 14'50	
quintà de 41'60 quilos ...	184'00	Mistela: el grau i carga, al volt de 19 rals.	
		Alcohols: l'hectolitre, al volt de 266 pessetes	

OLIVERES ARBEQUINES

DE MÉS D'UN METRE D'ALÇADA

PREU UNA PESSETA

Demandes a D. JOAN VALLÈS ESTRUCH

VALLBONA DEL Penedès

Deu vostè

preocupar-se de l'estat de la seva vinya i disposar l'aplicació d'un tractament d'hivern a la mateixa per a combatre als paràsits enemics de la vinya. Dirigeixi's demanant detalls sobre l'aplicació de la

"PYRALINE"

de E. Claria

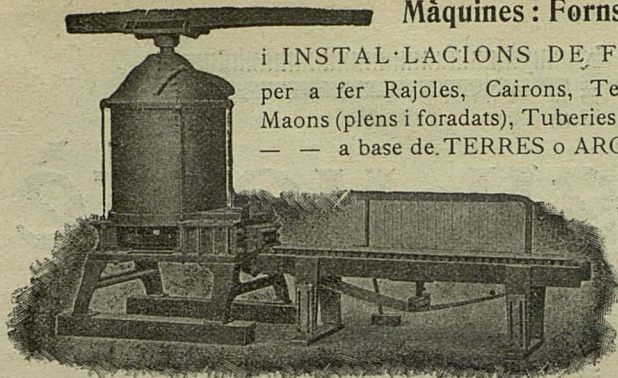
Agent exclusiu per a la venda :

VICENS VILA CLOSA

(SUCCESSOR DE KEGELS I VILA)

Passeig de Gràcia, 88
BARCELONA

Maquinària viti-vinícola : Productes enològics i anti-criptogàmics : Articles per a celler, etc.

Màquines : Forns : Accesoris

i INSTAL·LACIONS DE FÀBRQUES
per a fer Rajoles, Cairons, Teules, Totxos,
Maons (plens i foradats), Tuberries o Canonades,
— — a base de TERRES o ARGILES — —

PREMSSES,
AMASSA-
DORES,
MOLINS,
MAXACA-
DORES,
GARBE-
LLADO-
RES

Màquina, moguda a força animal,
fabricadora de materials d'edificació, amb fangs o argiles

MESCLA-
DORES de
morter, etc.

Instal·lacions de FABRIQUES de CALÇ i CEMENTS

Màquines i Motllos per a
fer: BLOCS, MAONS, CO-
LUMNES, CORNISES i al-
tres objectes d'ornamenta-
ció amb CIMENT i ARENA

ESTUDIS i PROJECTES

J. F. Villalta, c. E.

(Apartat de Correus)

BARCELONA

ARBRES

Selecció d'arbres per a repoblació de riberes

Plançons de POLLS BORDILS

.....

reconeguts en el XIV Congrés de la Federa-
ció Agrícola Catalano-Balear, com una de
les classes de població de major producció

.....

Carolines - Plàtans - Acàcies
Albes - Pollancs de totes classes

Miquel Bosch Batlle
BORDILS • • • • • (Girona)